

OTVOREN MUZEJ VODE U SPLITU

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Izložbeni projekt *Muzej vode u Splitu* u staroj zgradi vodovoda

U povijesnoj zgradi vodospreme 19. svibnja 2021., na dan kada se obilježava Međunarodni dan muzeja, službeno je otvoren Muzej vode u Splitu. Kroz muzejsku građu i informativne panoje Muzej prikazuje povijesni razvoj vodoopskrbnog sustava Splita

Zgrada vodospreme Dioklecijanova vodovoda

Zgrada vodospreme sagrađena je 1879. u sklopu obnove Dioklecijanova vodovoda prema projektu arhitekta Jakova Antonellija. Sagrađena je od bijeloga bračkog kamena i ukrašena kamenim elementima koje je izradila renomirana klesarska tvrtka *Dall'Ara* iz Milana u kojoj je klesana i splitska Monumentalna fontana. U središnjemu gornjem dijelu pročelja zgrade nalazi se medaljon s prikazom cara Dioklecijana u Splitu. Kada je 1931. sagrađena vodovodna pumpna stanica u Kopilici, stara zgrada vodospreme izgubila je svoju izvornu funkciju te se sve donedavno koristila kao poslovni prostor u kojemu su građani plaćali račune za vodu. Ideja da se prostor pretvori u izložbeni prostor postojala je već neko dulje vrijeme.

Novootvoreni muzej važan je spomenik jednome povijesnom razdoblju čije blagodati i danas uživa gotovo cijeli Split. Cilj je izložbe približiti novim generacijama baštinu grada, povijest i važnost te žive, pitke vode u Splitu. Osim informativnih panoa, koji kroz fotografije i tekstove svjedoče "vodenu priču", postav sadržava i maketu Monumentalne fontane koja je prenesena iz Hrvatskoga narodnog kazališta Split u izložbeni paviljon, a koju je za Komisiju za obnovu Splitske fontane pri Društvu prijatelja kulturne baštine izradio maketar Dimitrije Barb 2010.

U preuređenoj neoklasicističkoj zgradi vodovoda u Ulici Domovinskog rata 9 bivši gradonačelnik grada Splita Andro Krstulović Opara otvorio je izložbu pod nazivom "Muzej vode u Splitu", ali i novi splitski muzejski prostor.

Tom je prigodom istaknuo to kako se u sklopu niza projekata splitsko-solinske aglomeracije zahuktavaju radovi vrijedni milijardu i 800 milijuna kuna kojima će se istočni dijelovi grada Splita spojiti na vodovod. Aktualan je i 140 milijuna kuna vrijedan projekt izgradnje pročistača vode na izvoru Jadrta, zahvaljujući kojemu građani Splita više neće piti zamućenu vodu. U toj povijesnoj zgradi vodovoda sagrađenoj davne 1879. paralelno s Monumentalnom fontanom novim generacijama i mladim sugrađanima treba približiti baštinu, povijest i važnost te žive, pitke vode u Splitu. Taj novi muzej bit će važan spomenik povijesnome razdoblju čije blagodati i danas uživa gotovo cijeli Split, istaknuo je u Krstulović Opara, zahvalivši pritom svima koji su nesebično doprinijeli provedbi toga projekta. Kako je rekao, taj novi muzej lijep je primjer suradnje Grada Splita, *Vodovoda i kanalizacije* te Muzeja grada Splita. Također je podsjetio na to kako su u proteklome razdoblju uložena velika sredstva u splitsku kulturnu infrastrukturu: obnovljen je Hrvatski dom s vrhunskom koncertnom dvora-

Zgrada vodospreme u Splitu izgrađena je u sklopu Dioklecijanova vodovoda

Nekadašnja zgrada vodospreme pretvorena je u moderan muzej posvećen vodi

Detalj snimljen tijekom svečanog otvaranja izložbe

nom, na Trgu hrvatske bratske zajednice otvorena je nova Koncertna dvorana Ive Tijardovića, obnovljena je zgrada Stare

gradske vijećnice u kojoj je postavljena izložba povodom 500. obljetnice prvotiska prvoga književnog djela na hrvat-

skome jeziku, epa *Judita*, obnovljeni su Torjun – Mletačka kula te gradski bedemi.

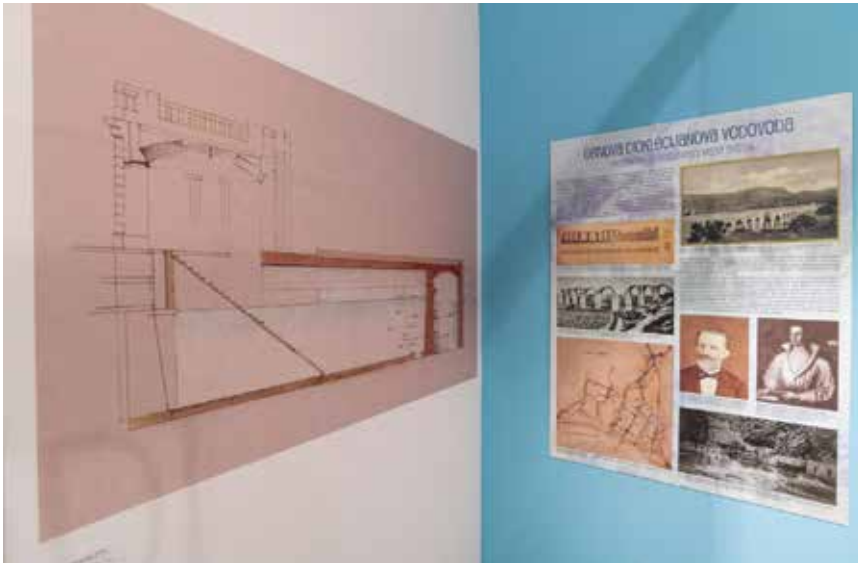
Autor izložbe i pratećega kataloga, kustos Muzeja grada Splita dr. sc. Marijan Čipčić pojasnio je kako izložba kroz muzejsku građu i informativne panoe prikazuje povijesni razvoj vodoopskrbnoga sustava u gradu pod Marjanom. U izložbenome paviljonu izloženi su fragmenti uništene Monumentalne fontane, njezina vjerna maketa te najstarija antička vodovodna cijev, a na raspolaganju posjetiteljima je i dvojezični katalog. Ideja da se taj prostor pretvori u izložbeni postojala je dulje vrijeme. Čipčić je pojasnio da se povodom stote obljetnice obnove Dioklecijanova vodovoda 1980. dr. sc. Duško Kečkemet javno založio za to da se stara zgrada splitskoga vodovoda prenamijeni za kulturne svrhe.

Predsjednik Komisije za obnovu Monumentalne fontane Ante Tukić podsjetio

Detalji izložbenog postava

Detalj projektne dokumentacije iz projekta obnove Dioklecijanova vodovoda

je na 1947. kada je komunistički režim srušio fontanu na Rivi. Bilo je to barbarско rušenje spomenika obnovi Dioklecijanova vodovoda i dovođenju žive vode u grad, no jednako je barbarско i protivljenje obnovi fontane, poručio je, među ostalim, Tukić.

Branka Brekalo, ravnateljica Muzeja grada Splita, institucije koja je ujedno organizator izložbe, navela je to kako je prostor nekadašnje zgrade vodovoda konačno dobio zasluženu pozornost i dostojnu namjenu. Tomislav Šuta, direktor *Vodovoda i kanalizacije*, kazao je to kako

ta gradska tvrtka u svojem poslovanju pozornost posvećuje i njezi kulturne baštine. U tome smislu istaknuo je skori početak konzervatorsko-restauratorskih zahvata na Dioklecijanovu akveduktu na lokalitetu Mostine, a podsjetio je i na izvedene radove na sprječavanju prodora vode u dijelu Dioklecijanovih podruma. Autori likovnoga postava izložbe jesu restoratorica Helena Tresić Pavičić i muzejski tehničar Pedro Saldanha de Magalhaes. Suradnici u postavljanju izložbe su Benjamin Ćeman, Petra Dajak Belas i Mia Kragujević. Recenzenti kataloga

izložbe su dr. sc. Katja Marasović i dr. sc. Stanko Piplović. Grafički dizajn panoa i kataloga potpisuje Dejan Berlan. Autorica plakata izložbe je viša restoratorica Dina Vuletin Borčić, a autor logotipa Muzeja vode u Splitu Duje Šegvić.

Radove na uređenju prostora za izložbeni paviljon koordinirao je Odsjek za staru gradsku jezgru pri Gradu Splitu. U nekadašnjoj blagajni *Vodovoda i kanalizacije* pritom su očišćene cisterne, osiguran je pristup te su izrađeni arhitektonski snimak i muzeološka studija. Prvi postav novootvorenoga muzeja čini istoimena izložba "Muzej vode u Splitu". Organizator je izložbe Muzej grada Splita uz podršku tvrtke *Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split*. Izložba se u staroj zgradi vodovoda može razgledati svakoga radnog dana dvokratno od 10 do 14 i od 16 do 19 sati te subotom od 10 do 14 sati. Uz poštivanje mjera Nacionalnog stožera civilne zaštite i HZJZ-a svim zainteresiranim građanima ulaz na izložbu je slobodan.

IZVORI

- <https://www.vik-split.hr/korisne-informacije/aktualnosti/novosti/novi-splitski-muzejski-prostor-otvoren-muzej-vode-u-splitu>
- www.voda.hr

Fotografije: Grad Split, Danijel Cikes